

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Nazwa przedmiotu: Dydaktyka gry na kontrabasie		
Jednostka prowadząca przedmiot: Studium Pedagogiczne		
Kierunek: instrumentalistyka		Zakres: kontrabas
Forma i poziom studiów: stacjonarne I i II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki
Forma zajęć: grupowe	Rodzaj zajęć: Wykład połączony z dyskusją i elementami ćwiczeń	Język przedmiotu: polski
Koordynator przedmiotu: dr hab. Tomasz Kienik, prof. AMKL - Kierownik Studium Pedagogicznego		
Prowadzący przedmiot: dr hab. Irena Olkiewicz		
CELE PRZEDMIOTU		
• nabycie i rozwój szczegółowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia roli nauczyciela i pracy w szkolnictwie muzycznym • przekazanie podstawowego zasobu wiedzy w zakresie zagadnień pedagogicznych i metodycznych • przekazanie szczegółowej wiedzy w zakresie nauczania początkowego i zaawansowanego w zakresie gry na kontrabasie • zapoznanie studenta z literaturą fachową, metodyczną, jak również pomocniczą o tematyce pedagogicznej i psychologicznej		
WYMAGANIA WSTĘPNE		
Zgodne z ogólnymi zasadami rekrutacji do udziału w kształceniu pedagogicznym prowadzonym w ramach Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.		
TREŚCI PROGRAMOWE		
• rys historyczny nauczania gry na kontrabasie • zapoznanie z literaturą metodyczną • omówienie szkół kontrabasowych, głównych kierunków, ośrodków i metodyk nauczania • omówienie szkół nauczania początkowego, programów nauczania, tzw. minimów programowych, wymogów egzaminacyjnych i konkursowych • nauczanie początkowe – organizacja pierwszych lekcji, nawiązanie dobrego kontaktu z dzieckiem • umiejętność rozpoznania cech osobowościowych dziecka, wprowadzanie w świat muzyki, • rozwijanie wyobraźni muzycznej, słuchu muzycznego i poczucia rytmu • omówienie etapów rozwojowych i cech uzdolnień muzycznych dziecka		

- problematyka wychowania i nauczania (pedagogika, dydaktyka, metodyka)
- omówienie kolejności działań przy zapoznawaniu ucznia z takimi elementami muzycznymi jak: dźwięk, melodia, rytm, metrum, artykulacja, dynamika, agogika, notacja muzyczna
- organizacja pracy domowej ucznia: sposoby ćwiczenia, współpraca z rodzicami, rodzaje pamięci
- omówienie sposobów kształcenia aparatu gry, wprowadzania artykulacji: portato, legato, staccato, omówienie sposobu pracy nad poszczególnymi elementami techniki kontrabasowej,
- praca nad gamami, korekta aparatu gry
- omówienie umiejętności współpracy z akompaniatorem
- rola kształcenia czytania a vista, gry zespołowej
- przygotowanie do występu publicznego

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Wiedza: absolwent zna i rozumie

- D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;
- D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;
- D.1/E.1.W3. integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;
- D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;
- D.1/E.1.W6. metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- D.1/E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;
- D.1/E.1.W8. sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;
- D.1/E.1.W9. metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego

wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;

- D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;
- D.1/E.1.W11. egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;
- D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- D.1/E.1.W14. warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności: absolwent potrafi

- D.1/E.1.U1. identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- D.1/E.1.U2. przeanalizować rozkład materiału;
- D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;
- D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;
- D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- D.1/E.1.U7. dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;
- D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- D.1/E.1.U9. skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;
- D.1/E.1.U10. rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;
- D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

- D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;
- D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;
- D.1/E.1.K3. zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;

- D.1/E.1.K4. promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- D.1/E.1.K8. kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS				2
Liczba godzin w tygodniu				1
Rodzaj zaliczenia				Egz.

WYMAGANIA KOŃCOWE

Teoretyczna i praktyczna znajomość omawianych zagadnień, a zwłaszcza:

- wygłoszenie referatu o wybranych szkołach metodycznych
- pisemne opracowanie wybranych zagadnień metodycznych
- znajomość literatury pedagogiczno-metodycznej
- posiadanie szczegółowej wiedzy w zakresie nauczania początkowego gry na kontrabasie
- pozytywny wynik egzaminu końcowego
- kryteria oceny/weryfikacji – frekwencja, aktywność, przygotowanie do zajęć, poziom złożenia egzaminu

LITERATURA

- J. Eichstädt, *Szkoła na kontrabas cztero- i pięciostrunowy*, Kraków 1965
- G. Frankowski, *Szkoła na kontrabas cz. 1 Mini, cz. 2 Midi, cz. 3 Maxi*, Kraków 2016 i n.
- G. Karr, *The Gary Karr Double Bass Book cz. 1-3*, Amati Productions, 1996
- T. Pelczar, *Kontrabas od A do Z*, Kraków 1986
- L. Streicher, *My Way of Playing the Double Bass cz. 1-5* Doblinger, 1977-1980
- F. Rabbath, *A New Technique for the Double Bass cz. 1-5*, Leduc, 1977-2012
- F. Rabbath, *Art of the Left Hand*, DVD Liben Music (USA)
- F. Rabbath, *The Art of the Bow*, DVD Liben Music (USA)

Uwaga:

Prowadzący przedmiot może dokonywać zmian w sylabusie, nie naruszając jednak ogólnych założeń programu.

MODYFIKACJE SYLABUSA

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
05.06.2024	Tomasz Kienik	dostosowanie do nowego wzorca